

Per acord del Ple de dia 22 de desembre de 2010 fou aprovat definitivament el Reglament municipal del voluntariat, publicat en el BOIB núm. 9 de 18.01.11, entrà en vigor el mateix dia de la seva publicació. La correcció d'errades fou publicada en el BOIB núm. 42 de 22.03.2011.

Text consolidat de caràcter informatiu. Inclou les seves posteriors modificacions i correccions per a facilitar la seva lectura. El text oficial publicat en el BOIB pot consultar-se en aquesta mateixa pàgina web.

REGLAMENT MUNICIPAL DEL VOLUNTARIAT

ÍNDEX

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

MARC NORMATIU

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 2. Definició del voluntariat municipal

Article 3. Funcions i tasques del voluntariat municipal.

Article 4. Drets i deures del voluntariat

Article 5. Deures de l' Ajuntament amb el voluntariat

Article 6. L'Agència del Voluntariat. Definició i objecte.

Article 7. Funcions de l'Agència del Voluntariat i les Àrees implicades en l'organització del voluntariat municipal.

Article 8. De l'organització del voluntariat municipal.

Article 9. Formació del voluntariat municipal

DISPOSICIÓ FINAL

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Ajuntament de Palma aprovà el Reglament Municipal del Voluntariat (acord plenari de dia 30 de maig de 2002 del Reglament municipal del Voluntariat, publicat en el BOIB núm. 26 de 25.02.03) que regula la relació de la corporació municipal amb el voluntariat que desenvolupava tasques en l'àmbit de serveis socials. Per altra banda, existeix un programa de voluntariat esportiu, des del qual el voluntariat dona suport logístic als grans esdeveniments esportius de ciutat. A més a més, hi ha voluntaris que realitzen la tasca de voluntariat a diversos esdeveniments culturals i socioeducatius organitzats per l'Ajuntament de Palma.

El present Reglament regula la participació de la ciutadania en accions de voluntariat dins de programes desenvolupats per l'Ajuntament i tenint en compte les especificitats de les distintes àrees així com el foment del voluntariat al municipi de Palma i substituirà el Reglament municipal de Voluntariat anterior.

MARC NORMATIU

En el marc general, l'article 9.2 de la Constitució Espanyola diu que correspon als poders públics facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

Per altra part, la Carta social europea proposa, a l'article 12, estimular la participació dels individus en l'acció i el manteniment dels serveis socials i la Llei estatal 6/1996, del Voluntariat (BOE núm. 15 de 17-1-1996), fixa com a objectiu promoure i facilitar la participació solidària dels ciutadans en actuacions de voluntariat, en el sí d'organitzacions sense ànim de lucre públiques o privades.

Per una altra banda, dins el nostre marc autonòmic, la Llei 4/2009, d'11 de juny de serveis socials de les Illes Balears estableix a l'article 38 m) que són competències dels municipis fomentar la participació de la ciutadania, el teixit associatiu i el voluntariat social en la prevenció i resolució dels problemes en matèria de serveis socials.

També la Llei de Voluntariat de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Llei 3/1998, de 18 de maig (BOIB núm. 70 de 28-5-1998) estableix el marc normatiu que regula i garanteix l'acció voluntària. A l'article 18 s'estableix: "els ajuntaments impulsaran i col·laboraran en les activitats de les entitats de voluntariat que actuïn dins el seu àmbit territorial i articularan els mecanismes de participació d'aquestes en la vida municipal".

Per altra banda, la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a l'article 6 relatiu als principis rectors de la mateixa, inclou el següent: "el desenvolupament de valors democràtics, mitjançant la promoció de programes i accions que tendeixin a potenciar la convivència, la llibertat, la igualtat, la tolerància i la solidaritat". A l'article 66 de la mateixa Llei relatiu a Voluntariat juvenil diu: "1. El voluntariat juvenil constitueix l'expressió de la participació activa dels joves i les joves en la vida social des de la solidaritat, el compromís i la diversitat. (...). 2. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les competències respectives, han de fomentar la participació dels joves en les activitats de voluntariat".

Pel que fa al voluntariat menor d'edat, la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 163 de 18 de novembre) regula els principis rectors que han de regir les actuacions públiques i privades en l'exercici de les competències en matèria de promoció i protecció dels drets de les persones menors d'edat.

També la Llei 9/2005, de 21 de juny de cooperació al desenvolupament a l'article 34 estableix que als efectes d'aquesta llei, s'entén per cooperant voluntari qualsevol persona física que, per lliure determinació, sense rebre cap contraprestació econòmica ni haver-hi relació laboral, mercantil o funcional de qualsevol tipus, participa de manera responsable en els programes i projectes de cooperació per al desenvolupament a través dels agents de cooperació determinants en aquesta llei".

REGLAMENT MUNICIPAL DEL VOLUNTARIAT

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. El reglament municipal del voluntariat té per objecte regular, promoure i facilitar la participació dels ciutadans i ciutadanes de Palma en actuacions de voluntariat que desenvolupi directament l'Ajuntament de Palma i/o les entitats públiques i organismes autònoms municipals, així com el foment del voluntariat al municipi de Palma.

2. L'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament és el municipi de Palma.

Article 2. Definició del voluntariat municipal

1. S'entén per voluntariat, als efectes del present Reglament, el conjunt d'activitats d'interès general, desenvolupades per persones físiques en el marc de les activitats organitzades per l'Ajuntament de Palma, si no es duen a terme en virtut d'una relació laboral, funcional, mercantil o qualsevol altra retribuïda, que compleixi els següents requisits:

a. Que tengui caràcter altruista i solidari.

b. Que la seva realització sigui lliure, sense que la seva causa es tengui per obligació personal o deure jurídic.

c. Que es dugui a terme sense contraprestació econòmica, sense perjudici del dret al reemborsament de les despeses que el compliment de l'activitat voluntària ocasioni.

d. Que es desenvolupin en el marc de programes o projectes concrets organitzats per l'Ajuntament de Palma.

2. En queden excloses les actuacions voluntàries aïllades, esporàdiques o prestades al marge de l'Ajuntament de Palma, executades per raons familiars, d'amistat o veïnals.

3. No es considerarà voluntariat municipal aquell que desenvolupi la seva activitat com a tal a organitzacions privades sense ànim de lucre o a altres administracions públiques, sense excloure la possibilitat de rebre orientació i suport de l'Agència municipal del Voluntariat.

4. L'activitat de voluntariat no podrà en cap cas substituir al treball retribuït.

Article 3. Funcions i tasques del voluntariat municipal.

L'actuació del voluntariat municipal s'emmarca en l'àmbit de la prestació voluntària de serveis dins els programes de voluntariat i les accions desenvolupades en àrees municipals.

Les funcions del voluntariat poden ser les d'informar, difondre, donar suport, col·laborar, realitzar tasques concretes del programa o projecte en el que estigui assignat, avaluar, i aquelles que es derivin de l'acció voluntària acordada.

Les tasques a realitzar pel voluntariat poden ser:

- la realització de les activitats acordades entre els professionals de referència i la persona voluntària, pròpies dels programa als quals estigui adscrit;

- la col·laboració en el disseny dels projectes, dins els programes, i de les actuacions en què s'incorpora;
- la col·laboració en la divulgació de les campanyes relacionades amb el voluntariat que es posin en marxa;
- la participació en les campanyes de sensibilització i reconeixement que es duguin a terme des de l'Ajuntament.

Article 4. Drets i deures del voluntariat

1. Drets del voluntariat:

- 1.1. Rebre, tant amb caràcter inicial com permanent, la informació, formació, orientació i suport i en el seu cas, medis materials necessaris per exercir les funcions que se li assignin.
- 1.2. Ser tractat sense discriminació, respectant la seva llibertat, dignitat, intimitat i creences.
- 1.3. Participar activament en el projecte en què s'insereixi col·laborant en l'elaboració, el disseny, l'execució i avaluació dels programes, d'acord amb les seves normes d'aplicació.
- 1.4. Ser assegurat contra els riscos bàsics, d'accident i/o malaltia derivats directament de l'exercici de l'activitat voluntària.
- 1.5. Ser rescabalat de les despeses realitzades en el compliment de les seves funcions.
- 1.6. Disposar d'una acreditació de la seva condició de voluntari.
- 1.7. Realitzar la seva activitat en condicions de seguretat i higiene en funció de les característiques d'aquella.
- 1.8. Obtenir el respecte i reconeixement pel valor social de la seva contribució.
- 1.9. Obtenir el canvi de programa, projecte, activitat o beneficiari assignat si és possible i, sempre amb causes justificades que ho aconsellin, per executar millor la seva activitat.
- 1.10. Rescindir el compromís, sempre que es faci amb una antelació mínima de 15 dies per alguna de les causes previstes a l'acord d'incorporació.

2. Deures del voluntariat:

- 1.1. Complir els compromisos adquirits amb les àrees o serveis en les què s'integrin i respectar-ne els fins i la normativa;
- 1.2. Guardar respecte de tercers i mantenir la confidencialitat de la informació rebuda i coneguda en el desenvolupament de la seva activitat voluntària.
- 1.3. Rebutjar qualsevol contraprestació material que pugui rebre del beneficiari o d'altres persones relacionades amb la seva acció.
- 1.4. Respectar els drets dels beneficiaris de la seva activitat voluntària.
- 1.5. Actuar de forma diligent i solidària.

1.6. Participar en les tasques formatives previstes per l'organització de forma concreta per a les activitats i funcions confiades, així com a les que amb caràcter permanent calguin per mantenir la qualitat dels serveis que prestin.

1.7. Seguir les instruccions proporcionades pels professionals o tècnics responsables del programa o l'acció en el seu desenvolupament.

1.8. Utilitzar degudament l'acreditació i distintius de l'organització.

1.9. Respectar els recursos materials que posin a la seva disposició les organitzacions i tenir-ne cura.

1.10. Continuar amb la seva activitat, en cas de renúncia, fins que puguin prendre les mesures necessàries per evitar un dany als beneficiaris de l'acció desenvolupada.

1.11. Comunicar amb antelació la no assistència a les activitats.

Article 5. Deures de l' Ajuntament amb el voluntariat

- a. Complir els compromisos adquirits amb el voluntariat en l'acord d'incorporació als projectes.
- b. Subscriure una pòlissa d'assegurança, adequada a les característiques i circumstàncies de l'activitat desenvolupada, que cobreixi els danys als propis voluntaris i a tercers produïts en l'exercici de l'actuació encomanada o com a conseqüència d'aquesta.
- c. Proporcionar al voluntariat la formació necessària per al desenvolupament correcte de les seves activitats.
- d. Cobrir les despeses derivades de la prestació del servei i dotar al voluntariat dels mitjans i recursos adequats per al compliment de les seves funcions.
- e. Garantir al voluntariat les mateixes condicions higièniques, sanitàries i de seguretat previstes per al personal remunerat, en l'exercici de les seves activitats.
- f. Emetre certificació de l'activitat del voluntariat, sempre que aquest ho sol·liciti, on constarà, com a mínim, data, durada i naturalesa de la prestació efectuada.
- g. Complir amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de caràcter personal, i especialment en els articles 10 i 12.3.

Article 6. L'Agència del Voluntariat. Definició i objecte.

Definició i objecte: L'Agència del Voluntariat és un servei municipal creat amb l'objecte de desenvolupar les tasques d'informació, difusió, coordinació i suport a totes aquelles persones, entitats, associacions interessades en el treball voluntari per a l'interès social, dins les àrees generals d'actuació de serveis socials, medi ambient, cultura, dinamització lingüística, joventut, esports, cooperació, educació i qualsevol altra àrea susceptible de treball voluntari, de necessitat o interès general o de naturalesa similar i ajustada a la llei.

Les tasques d'informació, difusió, coordinació i suport que es duguin a terme amb associacions, entitats, institucions o persones individuals hauran de versar sobre la tasca de voluntariat i els valors associats o implícits.

Els objectius generals de l'Agència del Voluntariat són:

- Sensibilitzar la societat sobre valors i accions fonamentats en l'altruisme, la solidaritat i el civisme.
- Fomentar la iniciativa social en el desenvolupament d'accions de voluntariat.
- Facilitar l'articulació de sector del voluntariat, tan pel que fa a associacions com a persones interessades.
- Conèixer la realitat de les actuacions, recursos, necessitats i demandes socials existents en aquest àmbit.
- Facilitar la informació de la societat en general respecte a aquestes necessitats i els recursos existents i de les entitats i persones interessades.
- Possibilitar l'accés a una formació adequada per a les persones que participin en l'acció voluntària organitzada.
- Realitzar una recerca d'informació sobre necessitats i recursos existents i dades útils per a totes les actuacions pròpies de l'Agència i del voluntariat en general

Article 7. Funcions de l'Agència del Voluntariat i les Àrees implicades en l'organització del voluntariat municipal.

7.1. Funcions de l'Agència del Voluntariat respecte a les distintes Àrees municipals i respecte a les persones interessades en fer voluntariat:

1. Funcions de suport a les distintes Àrees municipals:

- a) Donar orientació i suport tècnic a les àrees que vulguin disposar de programes de voluntariat.
- b) Establir un model global de gestió del voluntariat municipal a partir de les necessitats i interessos expressats per les distintes Àrees municipals respecte a voluntariat.
- c) Donar suport als programes de voluntariat de les distintes Àrees, detectar-ne necessitats i proposar-ne millores.
- d) Fer el seguiment dels programes de voluntariat de les distintes Àrees.
- e) Dur a terme la intermediació entre els programes de voluntariat municipals i les persones interessades en participar-hi, a través d'una borsa de voluntariat.
- f) Facilitar a les diferents àrees la tramitació administrativa del voluntariat (acord de col·laboració, carnet, ...).
- g) Facilitar certificats respecte a la formació rebuda.

2. Funcions de suport a las persones interessades en fer voluntariat:

- a) Realitzar campanyes d'informació i difusió sobre voluntariat adreçades a la ciutadania.

- b) Orientar a les persones interessades en els programes de voluntariat municipals que poden ser més adients als seus interessos i necessitats.
- c) Organitzar i coordinar distintes activitats de formació (cursos, xerrades, etc) per a les persones que participen en els programes de voluntariat municipal de les distintes àrees.
- d) Dur el seguiment de les persones voluntàries en els programes a través de sessions de treball.
- e) Dur el registre d'altres i baixes de persones voluntàries en tots els programes de voluntariat municipal.
- f) Realitzar activitats de sensibilització i reconeixement a la tasca voluntària.

7.2. Funcions de les distintes Àrees municipals.

Les Àrees i/ o Regidories de l'Ajuntament que vulguin acollir voluntaris hauran de:

- a) Definir un programa de voluntariat que doni suport a les iniciatives desenvolupades des de cada Regidoria, que doni resposta a una necessitat detectada des de l'àrea i/o regidoria i que s'adeqüi en el seu plantejament a la normativa existent sobre voluntariat en entitats públiques.
- b) Nomenar un tècnic o professional responsable del programa de voluntariat.
- c) Concretar les tasques a desenvolupar per part de les persones voluntàries.
- d) Designar, de entre els participants al programa, la persona voluntària, més adequada per a desenvolupar la tasca prevista.
- e) Dur el seguiment de l'acció de voluntariat concreta.
- f) Signar l'acord de voluntariat de cada persona voluntària a través del regidor o regidora de cada àrea.
- g) Facilitar els recursos materials necessaris propis de cada tasca voluntària (materials diversos, elements identificatius específics, materials de difusió, altres similars).
- h) Cobrir les despeses derivades de la realització de la tasca voluntària (transport, dietes, altres similars).
- i) Proporcionar a l'Agència del Voluntariat la informació necessària per a facilitar el control i bon funcionament del procés de l'acció voluntària, així com la relativa a les incidències que puguin esdevenir amb el voluntariat municipal que puguin donar lloc a la baixa dins el programa o a la pèrdua de la condició de voluntari o voluntària municipal.

Article 8. De l'organització del voluntariat municipal.

- a) Requisits de les persones voluntàries.

Podran ser voluntaris i incorporar-se com a tals, totes les persones físiques majors de 18 anys, i menors (a partir de 16 anys) degudament autoritzades pels seus pares o tutors, que compleixin els requisits, d'acord

amb l'assignació que determini per a cada programa de voluntariat, mitjançant la qual es pugui conèixer la idoneïtat del perfil personal, els coneixements i la formació necessària a la tasca de voluntariat a desenvolupar.

b) Assignació de la persona voluntària a la tasca a desenvolupar

L'assignació es realitzarà per cada Àrea o Departament de l'Ajuntament responsable del programa o proposta de l'Agència del Voluntariat. En el cas en què el voluntari/a assignat sigui menor d'edat, l'Àrea i Departament municipal haurà de vetllar pel compliment de la normativa relativa als menors.

c) Incorporació de la persona voluntària a la tasca.

- La incorporació de la persona voluntària es farà sempre mitjançant sol·licitud de la persona interessada i l'Agència del Voluntariat en farà la valoració oportuna.
- La persona voluntària sempre s'incorporarà al programa mitjançant la signatura d'un acord amb el regidor/a de l'Àrea responsable del programa al que accedeixi. Aquest acord establirà, entre d'altres, les funcions, el temps de durada, el coneixement i l'acceptació d'aquest Reglament.
- L'Agència del Voluntariat de l'Ajuntament de Palma canalitzarà les peticions de les persones interessades en realitzar accions de voluntariat als diferents programes municipals a través de la seva inscripció a la borsa de voluntariat i adjuntant còpia de DNI o passaport, sempre en el marc de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de caràcter personal, i especialment dels articles 10 i 12.3.

L'Agència del voluntariat farà una primera orientació per assignar el voluntariat als programes més adients, ajustant-ne el perfil a les necessitats de cada projecte.

Els/les voluntaris/àries municipals es podran incorporar temporalment a projectes d'entitats privades i sense afany de lucre sempre amb l'objectiu de reforçar el funcionament de les organitzacions i els seus programes de voluntariat. Aquestes entitats hauran de complir la legislació vigent en matèria de voluntariat, d'atenció i drets de la infància i l'adolescència, i de protecció de dades de caràcter personal.

d) Acreditació.

- El voluntari municipal haurà de disposar de distintius que acreditin la seva condició.
- A proposta del servei municipal responsable del programa, es realitzarà el nomenament de voluntari municipal per part del titular de la regidoria que tengui la competència en matèria de joventut.
- Posteriorment, es lliurarà l'acreditació personal consistent en un carnet de voluntariat municipal. Aquest carnet haurà de ser retornat a l'Ajuntament en acabar l'acció voluntària i quedarà anul·lat a tots els efectes. La persona voluntària serà responsable única de l'ús que es pugui fer de seu carnet.

e) Assegurança.

L'Ajuntament ha de subscriure una pòlissa d'assegurança que cobreixi els voluntaris durant l'execució de les accions de voluntariat, tant pel que fa a les possibles responsabilitats civils davant terceres persones, com pel que fa als accidents personals esdevinguts a conseqüència de la prestació de la seva cooperació voluntària.

f) Baixes dins els programa.

La relació de col·laboració voluntària amb el programa de voluntariat municipal finalitzarà a petició de la persona interessada, per mort d'aquesta, per declaració d'incapacitat, per inhabilitació per a l'exercici de càrrecs públics per sentència ferma, sol·licitud de baixa temporal o definitiva, per expulsió del programa o pèrdua d'algun requisit d'accés a la incorporació de voluntari.

- Es considera baixa temporal la suspensió de l'activitat com a conseqüència de l'incompliment dels deures establerts, l'absència inferior a tres mesos amb motius justificats que hagin estat comunicats oportunament i la interrupció de la prestació per embaràs, atenció al nounat, adoptat i /o persona dependent i per malaltia justificada.

- Serà causa de baixa definitiva la petició de baixa voluntària per escrit per part de la persona interessada, l'exclusió del servei, degudament motivada i prèvia audiència del voluntari/ària, la incompareixença durant un període superior a un mes, sense causa justificada, a l'activitat que té assignada o per l'incompliment, amb caràcter greu, dels deures als quals es compromet mitjançant l'acord d'incorporació.

- Són causes d'expulsió del programa el mal ús de la condició de voluntari, la incorrecció o negligència en el desenvolupament de l'acció de voluntariat, i qualsevol altra en contra de la naturalesa pròpia del voluntariat.

Un cop acordada la baixa i notificada a la persona interessada, aquesta ha de retornar el carnet. En tot cas, a petició de la persona interessada s'ha de lliurar un document en què constin els serveis prestats i la causa per la qual es va acordar la baixa.

g) Mecanismes de control.

Cada Àrea municipal haurà de dur a terme el seguiment i l'avaluació de l'acció voluntària als seus programes. L'Agència del Voluntariat realitzarà el seguiment general de la incorporació i finalització del voluntariat municipal.

h) Funcionament de col·laboració amb entitats.

Amb les entitats i associacions sense ànim de lucre que vulguin col·laborar amb projectes que l'Ajuntament dur a terme, es signarà un acord de col·laboració on s'especificarà concretament quina durada tindrà el projecte i quines seran les tasques que l'entitat durà a terme.

Article 9. Formació del voluntariat municipal

L'Agència del Voluntariat coordinarà la realització d'accions formatives que es realitzin amb l'objectiu d'aconseguir que l'acció dels voluntaris pugui ser de qualitat. Aquesta formació es realitzarà tenint present, per una banda, una formació bàsica sobre el fet voluntari i, per altra, una més específica, que reculli les característiques pròpies del voluntariat de cada programa municipal.

Aquesta formació pot ser impartida a partir de cursos, tallers, conferències o les iniciatives de formació que millor s'adaptin als distints programes municipals.

DISPOSICIÓ FINAL

El present Reglament entrarà en vigor el mateix dia en que es publiqui al Butlletí Oficial de les Illes Balears, de conformitat el que estableix la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim local.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

A partir de l'entrada en vigor d'aquest Reglament queda derogada la normativa anterior referent al Voluntariat.